

DOI: <https://doi.org/10.32820/2074-8922-2024-82-24-32>
УДК 37.01

ПЕДАГОГІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ У КОНТЕКСТІ СУЧАСНОЇ ОСВІТНЬОЇ ПОЛІТИКИ

© Дурдас К. Г.

Українська інженерно-педагогічна академія

Інформація про автора:

Дурдас Кирил Григорович: ORCID: 0009-0007-6254-2007; Durdaskirill@gmail.com, аспірант, Українська інженерно-педагогічна академія; вул. Університетська, 16, м. Харків, 61003, Україна.

Стаття присвячена аналізу педагогічної діяльності в контексті сучасної освітньої політики. Автор висвітлює ключові аспекти взаємодії педагогічного процесу з освітньою політикою, враховуючи сучасні тенденції та стратегії в галузі освіти. У статті розглядаються основні принципи та завдання освітньої політики, вплив яких визначає розвиток педагогічної діяльності. Окрема увага приділяється викликам, які стоять перед педагогічними працівниками у зв'язку зі змінами в освітній системі та суспільстві в цілому.

Зроблено аналіз поняття «педагогічна діяльність», що міститься в законі України «Про освіту». Визначені сучасні освітні стратегії та програми, спрямовані на підвищення якості освіти, розвиток суб'єктів освітнього процесу і розв'язання проблем сучасного суспільства. Охарактеризовано вплив сучасних освітніх стратегій та програм на педагогічну діяльність, які показують необхідність постійного професійного зростання та адаптації педагогів до сучасних вимог у сфері освіти. Визначено деякі зі шляхів адаптації педагогічної діяльності до сучасних вимог та тенденцій у сфері освіти.

Охарактеризовано взаємозв'язок між освітньою політикою та педагогічною діяльністю, вплив освітньої політики та педагогічну діяльність і навпаки. Визначено проблеми, з якими стикаються педагоги в своїй діяльності в умовах сучасної освітньої політики, та запропоновано можливі шляхи їх вирішення.

Акцентовано увагу на важливості готовності майбутніх педагогічних працівників ще під час їх навчання у вищих навчальних закладах до успішної реалізації завдань освітньої політики, що можливо за умови відповідності програм підготовки сучасним вимогам освітньої політики, включення вивчення сучасних педагогічних технологій та методик, забезпечення постійного підвищення кваліфікації і ознайомлення з новими тенденціями в освіті, можливості стажування, участі в наукових дослідженнях та конференціях, сприяння інтеграції знань та розвитку міжпредметних зв'язків. Такий підхід сприятиме покращенню якості освіти та відповідності педагогічної діяльності вимогам освітньої політики.

Ключові слова: педагогічна діяльність, освітня політика, освітні стратегії та програми, адаптація педагогічної діяльності, напрямки розвитку освіти, адаптація системи освіти.

K. Durdas "Pedagogical activity in the context of modern educational policy".

The article is devoted to the analysis of pedagogical activity in the context of modern educational policy. The author highlights the key aspects of the interaction between the pedagogical process and educational policy, taking into account current trends and strategies in the field of education. The article discusses the basic principles and objectives of educational policy, the impact of which determines the development of pedagogical activity. Particular attention is paid to the challenges faced by pedagogical staff in connection with changes in the educational system and society as a whole.

The author analyzes the concept of "pedagogical activity" contained in the Law of Ukraine "On Education".

The author identifies modern educational strategies and programs aimed at improving the quality of education, developing the subjects of the educational process and solving the problems of modern society. The influence of modern educational strategies and programs on pedagogical activity is characterized, which shows the need for continuous professional growth and adaptation of teachers to modern requirements in the field of education. Some of the ways of adapting pedagogical activity to modern requirements and trends in the field of education are identified.

The relationship between educational policy and pedagogical activity, the impact of educational policy and pedagogical activity and vice versa is characterized. The problems faced by teachers in their activities in the context of modern educational policy are identified and possible ways to solve them are proposed.

Attention is focused on the importance of the readiness of future teachers during their studies in higher education institutions for the successful implementation of educational policy tasks, which is possible provided that the training programs meet the modern requirements of educational policy, include the study of modern pedagogical technologies and methods, ensure continuous professional development and familiarization with new trends in education, internship opportunities, participation in research and conferences, promote the integration of knowledge and development of interdisciplinary work. This approach will help to improve the quality of education and the compliance of teaching activities with the requirements of educational policy.

Key words: pedagogical activity, educational policy, educational strategies and programs, adaptation of pedagogical activity, directions of education development, adaptation of the education system.

Постановка проблеми. У сучасному світі освітній процес є одним із ключових факторів розвитку суспільства та формування його майбутнього. Освітня політика визначає напрями розвитку системи освіти, спрямовані на забезпечення якості та доступності освіти для всіх громадян. У цьому контексті педагогічна діяльність відіграє важливу роль, оскільки від неї залежить ефективність навчального процесу та формування особистості здобувача освіти.

У зв'язку зі стрімкими змінами в освітній сфері, що відбуваються у сучасному світі, педагоги стикаються з великими викликами та необхідністю адаптації до нових умов. Сучасна освітня політика вимагає від педагогів не лише високої кваліфікації та професіоналізму, але й глибокого розуміння її основних принципів та напрямків.

Однією з ключових проблем, яка виникає в контексті сучасної освітньої політики, є необхідність постійного професійного зростання педагогічних працівників та їх адаптація до нових вимог інноваційної освіти. В умовах швидкої технологічної трансформації та глобалізації освіти педагогам необхідно володіти новими компетентностями та вміннями, щоб успішно впроваджувати інноваційні підходи у навчання та виховання.

Крім того, важливою проблемою є питання взаємодії педагогів з іншими учасниками освітнього процесу та вплив освітньої політики на педагогічну діяльність. Співпраця з батьками, учнями, адміністрацією закладу освіти та громадськістю вимагає від педагогів не лише професіоналізму, але й вміння враховувати різноманітні потреби та інтереси всіх учасників освітнього процесу.

У зв'язку з цим дослідження педагогічної діяльності в контексті сучасної освітньої політики має велике значення. Воно дозволяє визначити ефективні методи та підходи до навчання, виявити проблеми та їх вирішення, а також сприяє підвищенню якості освіти в цілому.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Тема «Педагогічна діяльність у контексті сучасної освітньої політики» є надзвичайно актуальною через потребу адаптації педагогічної діяльності до сучасних вимог та тенденцій у сфері освіти. У сучасний період спостерігаються значні зміни в освітній політиці, які впливають на умови праці педагогічних працівників, вимоги до якості навчання та виховання, а також на організацію навчального процесу. Сучасна освітня політика спрямована на впровадження інноваційних підходів у навчання та виховання, що вимагає від педагогів постійного професійного зростання та адаптації до нових вимог. Освіта зараз є глобальним явищем, що вимагає від педагогів розуміння та використання міжнародних стандартів, методик та підходів у своїй роботі. Швидкі темпи цифрової трансформації суспільства ставлять перед педагогами завдання засвоєння цифрових компетентностей та використання цифрових технологій у навчальному процесі. Сучасні соціокультурні виклики, такі як міжкультурна та міжрелігійна взаємодія, потребують від педагогів розвитку нових підходів до виховання та співпраці з різними групами населення. Зміни в освітній політиці спрямовані на підвищення якості освіти та підготовку конкурентоздатних фахівців, що потребує від педагогів нових підходів до навчання та виховання [4].

Сучасна освітня політика може змінюватися в залежності від багатьох факторів, таких як політична ситуація, соціально-економічний розвиток країни, наукові та технологічні досягнення, потреби суспільства та інші. Зміни в освітній політиці можуть відбуватися як планово, у зв'язку з розробкою нових стратегій та програм, так і спонтанно, у зв'язку з непередбачуваними обставинами.

Зміни в освітній політиці можуть бути системними, що охоплюють широкий спектр

аспектів освіти, від змін у змісті навчальних програм до реформування системи фінансування освіти. Вони також можуть бути спрямовані на вирішення конкретних проблем або відповідати вимогам часу, наприклад, зміни у зв'язку з впровадженням нових технологій у навчання.

Частота змін у сучасній освітній політиці може варіюватися від країни до країни і залежить від конкретних умов і потреб кожної країни. У деяких країнах зміни в освітній політиці можуть відбуватися досить часто, в інших - менш часто. Однак, в цілому, можна сказати, що сучасна освітня політика тенденційно зазнає змін у відповідь на виклики і потреби сучасного суспільства.

Сучасний світ стоїть перед безпрецедентними викликами, які безпосередньо впливають на систему освіти та вимагають постійного її розвитку. Основними напрямками розвитку освіти в сучасному є [6]:

1) *технологічна трансформація*: завдяки швидкому розвитку технологій освіта стає більш доступною та інтерактивною. Впровадження інноваційних технологій, таких як штучний інтелект, віртуальна реальність та адаптивне навчання, перетворює навчальний процес та робить його більш ефективним та цікавим;

2) *глобалізація*: світова глобалізація призвела до зростання міжнародної мобільності студентів та педагогічних кадрів, а також до потреби адаптації освітніх програм до міжнародних стандартів;

3) *активне навчання*: замість традиційної лекційної моделі навчання відбувається перехід до більш активних методів, які сприяють розвитку критичного мислення, проблемного та колективного навчання;

4) *lifelong learning (освіта протягом життя)*: в умовах постійних змін в суспільстві та технологіях, навчання стає процесом, який триває все життя. З цієї причини освітні установи враховують необхідність надання навчальних можливостей протягом усього життя людини;

5) *розвиток креативності та інновацій*: сучасна освіта спрямована на розвиток творчого мислення та здатності до інновацій, що є ключовими компетентностями у сучасному світі;

6) *увага до різноманітності*: освіта стає все більш уважною до індивідуальних потреб та можливостей кожного учня, зокрема до врахування різних культурних, соціальних та інтелектуальних контекстів;

7) *зростання цифрової грамотності*: у сучасному світі важливою стає не лише освіта

у звичайних дисциплінах, але й вміння користуватися цифровими технологіями та критично оцінювати інформацію, що з ними пов'язана.

Ці напрями розвитку освіти в сучасному світі свідчать про постійну адаптацію системи освіти до вимог сучасності та підтримку розвитку суспільства у цілому.

Ключові завдання освітньої політики, які зосереджені в нормативних документах, що регламентують діяльність в системі освіти на різних рівнях, можна визначити так [3]:

- забезпечення доступності та рівності - освітня політика повинна забезпечити доступність якісної освіти для всіх груп населення незалежно від їхнього соціального стану, етнічної приналежності чи місця проживання;

- підвищення якості освіти - одним із головних завдань є підвищення якості навчання та виховання на всіх рівнях освітньої системи. Це включає в себе покращення умов праці педагогічних працівників, розвиток інноваційних методик навчання та використання сучасних технологій;

- адаптація до потреб сучасного суспільства - освітня політика повинна враховувати потреби сучасного суспільства та ринку праці, сприяти формуванню ключових компетентностей здобувачів освіти, необхідних для успішного життя та кар'єри;

- глобалізація та міжнародна співпраця - у зв'язку з глобалізацією, освітня політика має сприяти міжнародній співпраці та обміну досвідом, зокрема у сфері навчання та наукових досліджень;

- розвиток інклюзивної освіти - одним з важливих завдань є створення умов для навчання та виховання дітей з особливими освітніми потребами у звичайних, а не спеціалізованих, закладах освіти;

- стимулювання самонавчання - освітня політика повинна сприяти розвитку культури та навичок самонавчання, що стає все важливішим у сучасному швидкозмінному світі;

- ефективне управління освітнім процесом - важливо створити ефективну систему управління освітнім процесом, яка б дозволила враховувати потреби різних учасників системи та забезпечувала його сталі вдосконалення.

Роль педагогічної діяльності у втіленні освітньої політики є визначальною, оскільки педагоги є ключовими посередниками між освітньою політикою держави та освітнім процесом у навчальних закладах. Наведемо

аспекти, які характеризують роль педагогічної діяльності в цьому контексті [10]:

- виконання цілей освітньої політики - педагогічна діяльність спрямована на виконання стратегічних цілей та завдань, визначених освітньою політикою; педагоги мають за завдання забезпечити якісну освіту, формування у здобувачів освіти необхідних знань, вмінь та навичок;

- впровадження інновацій - педагоги є важливими агентами впровадження інновацій у навчальний процес відповідно до стратегії освітньої політики; вони розробляють та впроваджують нові методи навчання, використовують сучасні педагогічні технології;

- формування цінностей та громадянської позиції - педагоги мають великий вплив на формування цінностей, світогляду та громадянської позиції здобувачів освіти; вони відповідають за розвиток особистості кожного учня, його виховання у дусі демократії та толерантності;

- співпраця з батьками та громадськістю - педагоги співпрацюють з батьками учнів, громадськістю та іншими учасниками освітнього процесу для впровадження та підтримки освітніх ініціатив та програм, визначених освітньою політикою;

- виховання особистості - педагоги сприяють гармонійному розвитку особистості кожного учня, формуванню його індивідуальних здібностей та вмінь, що є однією з головних цілей освітньої політики.

Таким чином, можна зазначити, що педагогічна діяльність відіграє ключову роль у втіленні освітньої політики, забезпечуючи її ефективність та сприяючи розвитку сучасної освітньої системи.

Постановка завдання. Мета статті полягає в розгляді взаємозв'язку між педагогічною діяльністю та освітньою політикою, аналізі впливу освітньої політики на педагогічну діяльність та педагогічної діяльності на реалізацію освітньої політики.

Виклад основного матеріалу. Педагогічна діяльність - це складний процес спілкування та взаємодії педагога зі здобувачами освіти, спрямований на досягнення освітніх цілей. Вона включає в себе широкий спектр дій, спрямованих на навчання, виховання та розвиток особистості здобувачів освіти. Педагогічна діяльність включає в себе організацію навчального процесу, викладання, виховну роботу, стимулювання розвитку здобувачів освіти,

оцінювання результатів їх навчання та співпрацю з батьками.

Закон України «Про освіту» трактує це поняття в такому контексті: *педагогічна діяльність* - інтелектуальна, творча діяльність педагогічного (науково-педагогічного) працівника або самозайнятої особи у формальній та/або неформальній освіті, спрямована на навчання, виховання та розвиток особистості, її загальнокультурних, громадянських та/або професійних компетентностей [8].

Оскільки у визначенні поняття «педагогічна діяльність» зустрілися такі складові, як інтелектуальна та творча діяльність, спробуємо охарактеризувати, що вони є представляють стосовно педагога.

Поняття «*інтелектуальна педагогічна діяльність*» означає високий рівень професійної діяльності педагога, який ґрунтується на глибоких знаннях у галузі педагогіки, психології, методики навчання, а також на інтелектуальних інноваціях та творчому підході до розв'язання навчально-виховних завдань [1].

Основні характеристики інтелектуальної педагогічної діяльності включають [1]:

- глибокі знання - педагог повинен мати глибокі теоретичні знання у галузі педагогіки та психології, розуміння закономірностей навчання та розвитку особистості;

- творчий підхід - педагог повинен володіти творчим мисленням і здатністю до пошуку нових, нестандартних рішень у процесі навчання та виховання;

- інноваційність - педагог повинен активно впроваджувати інноваційні методики та технології навчання, бути здатним адаптуватися до змін у суспільстві та освітніх технологіях;

- критичне мислення - педагог повинен бути здатним критично оцінювати інформацію та використовувати критичне мислення для аналізу та вибору найкращих методів навчання;

- професіоналізм - інтелектуальна педагогічна діяльність повинна ґрунтуватися на високому рівні професіоналізму, включаючи етику, відповідальність та прагнення до постійного самовдосконалення.

Творча педагогічна діяльність - це процес, в якому педагог використовує свою творчість та інноваційні підходи для досягнення навчальних та виховних цілей. Вона передбачає застосування нестандартних методик, технологій та прийомів, спрямованих на розвиток учнівської творчості, критичного мислення та

самостійності. Така діяльність ґрунтується на пошуку нових шляхів впливу на навчальний процес, а також на відкритості до інновацій та готовності до експериментів. Творча педагогічна діяльність сприяє підвищенню ефективності навчання, розвитку учнівської активності та зацікавленості у навчанні [11].

Сучасні освітні стратегії та програми спрямовані на підвищення якості освіти, розвиток здобувачів освіти та відповідь на виклики сучасного суспільства. Найбільш поширеними стратегіями та програмами на сьогодні є наступні [9].

Стратегія STEM-освіти: зорієнтована на підготовку здобувачів освіти у галузях науки, техніки, інженерії та математики для розвитку технологій та інновацій.

Інклюзивна освіта: спрямована на створення середовища, де всі здобувачі освіти, незалежно від їхніх особливостей, можуть навчатися разом.

Освіта для сталого розвитку: включає в себе освітні програми, що навчають здобувачів освіти жити та діяти в гармонії з природою та іншими людьми.

Цифрова освіта: стратегії та програми, спрямовані на використання сучасних технологій у навчанні та розвитку цифрових навичок.

Гуманітарна освіта: зорієнтована на розвиток критичного мислення, культурної компетентності та соціальної відповідальності здобувачів освіти.

Професійна орієнтація та кар'єрне навчання: спрямована на допомогу здобувачам освіти у виборі професії та підготовці до вступу на ринок праці.

Сучасні освітні стратегії та програми здійснюють безпосередній вплив на педагогічну діяльність у багатьох аспектах, які представлені в таблиці 1 [7].

Таблиця 1

Вплив на педагогічну діяльність сучасних освітніх стратегій та програм [7]

Аспекти впливу	Характеристика
Зміна змісту навчання	Освітні програми можуть включати нові теми, підходи та методики навчання, що вимагає від педагогів змінювати свої підходи та адаптуватися до нових вимог.
Розвиток ключових компетентностей	Сучасні стратегії освіти підкреслюють важливість розвитку ключових компетентностей здобувачів освіти, таких як критичне мислення, комунікація та творчість. Це вимагає від педагогів використання методик, що сприяють цим навичкам.
Інтеграція технологій	Сучасні програми часто включають в себе використання інформаційних технологій в навчальному процесі. Педагоги повинні бути готові використовувати ці технології в своїй роботі.
Інклюзивна освіта	Зростаюча увага до інклюзивної освіти вимагає від педагогів розвитку нових методик та стратегій роботи з учнями з різними потребами та здібностями.
Формування цінностей	Освітні програми можуть включати в себе елементи формування цінностей, таких як здоров'я, толерантність та сталість. Педагоги мають впливати на формування цих цінностей здобувачів освіти.
Адаптація до змін	Швидкі темпи змін у суспільстві та технологіях вимагають від педагогів постійної адаптації до нових вимог та стратегій навчання.

Перелічені в таблиці 1 аспекти впливу сучасних освітніх стратегій та програм на педагогічну діяльність показують необхідність постійного професійного зростання та адаптації педагогів до сучасних вимог у сфері освіти. В свою чергу, адаптація педагогічної діяльності до сучасних вимог та тенденцій у сфері освіти вимагає системного підходу та постійного самовдосконалення, використання нових підходів у своїй педагогічній практиці (табл. 2) [12].

На підставі вищевикладеного, можна зазначити, що освітня політика та педагогічна діяльність є взаємопов'язаними і впливають одне на одне, сприяючи досягненню цілей

освітньої системи. Розглянемо цей вплив в обидва боки [5]:

1. *Вплив освітньої політики на педагогічну діяльність:*

- стандартизація навчальних програм: освітня політика встановлює стандарти навчання та виховання, які впливають на зміст та організацію навчального процесу;

- фінансування освіти: політика фінансування визначає ресурси, які доступні для закладів освіти, що впливає на умови праці педагогів та доступність освітніх послуг;

- реформи в освіті: зміни в освітній політиці, такі як впровадження нових методик

навчання або реформування системи оцінювання, можуть вимагати від педагогів зміни підходів у своїй діяльності.

2. Вплив педагогічної діяльності на реалізацію освітньої політики:

- якість навчання та виховання: ефективність педагогічної діяльності безпосередньо впливає на якість навчання та виховання здобувачів освіти, що є ключовим аспектом освітньої політики;

- розвиток ключових компетентностей: педагогічна діяльність спрямована на розвиток

ключових компетенцій здобувачів освіти, що відповідає стратегіям освітньої політики щодо підготовки конкурентоздатних фахівців;

- адаптація до змін: педагогічна діяльність дозволяє швидко адаптуватися до змін в освітній політиці та впроваджувати нові підходи та методики навчання.

Педагоги в своїй діяльності в умовах сучасної освітньої політики стикаються з рядом проблем, які можна класифікувати на кілька категорій (таблиця 3) [2].

Таблиця 2

Шляхи адаптації педагогічної діяльності до сучасних вимог та тенденцій у сфері освіти [12]

Шляхи адаптації	Їх реалізація
Стеження за нововведеннями	Важливо бути в курсі останніх тенденцій у галузі освіти. Це включає в себе читання спеціалізованої літератури, участь у професійних тренінгах та семінарах, а також вивчення передового досвіду колег.
Використання інноваційних методик	Застосування сучасних методик навчання та виховання, таких як інтерактивне навчання, проблемне навчання, проєктне навчання тощо, що сприяють активізації навчального процесу та розвитку критичного мислення здобувачів освіти.
Використання технологій	Використання інформаційно-комунікаційних технологій у навчальному процесі для підвищення його ефективності та доступності.
Індивідуалізація навчання	Врахування індивідуальних особливостей та потреб кожного здобувача освіти для максимально ефективного навчання та розвитку.
Розвиток власної професійної компетентності	Постійне самовдосконалення, участь у професійних курсах та тренінгах, науково-педагогічні конференції, що дозволить вдосконалити власні методи та підходи до навчання.
Партнерство та співпраця	Співпраця з колегами, батьками, громадськістю та іншими зацікавленими сторонами для досягнення спільних цілей у навчанні та вихованні.

Таблиця 3

Проблеми, з якими стикаються педагоги в умовах сучасної освітньої політики [2]

Категорія проблеми	Її сутність
Низька оплата та визнання	Багато педагогів отримують недостатню оплату за свою працю порівняно з іншими професіями з вищою освітою. Також не завжди відбувається відповідне визнання та оцінка їхнього внеску в суспільство.
Перевантаження та стрес	Завдання педагогів у сучасних умовах можуть бути дуже великими, що спричиняє перевантаження та стрес. Це може негативно впливати на їхнє фізичне та психічне здоров'я.
Нестабільність умов праці	Умови праці педагогів можуть бути нестабільними через зміни в освітній політиці, програмах навчання та вимогах до учнів.
Недостатня підтримка від управління та батьків	Педагоги можуть відчувати відсутність підтримки з боку адміністрації закладу освіти та батьків у вирішенні проблем, з якими вони зіштовхуються.
Вимоги до професійного розвитку	Умови сучасної освіти вимагають від педагогів постійного професійного зростання та адаптації до нових вимог та технологій.

Аналіз цих проблем допомагає розуміти складнощі, з якими стикаються педагоги, і знаходити шляхи вирішення цих проблем для покращення якості освіти та умов праці педагогів. Шляхи вирішення проблем можуть бути різноманітними і включати в себе такі аспекти [13]:

- підвищення оплати праці - забезпечення адекватної оплати праці для педагогів, що відповідає їхньому професійному внеску та рівню відповідальності;

- підтримка з боку управління - забезпечення ефективної підтримки з боку

управління закладами освіти у вирішенні проблем та викликів, з якими вони стикаються;

- професійний розвиток - забезпечення можливостей для постійного професійного розвитку та навчання для педагогів для адаптації до змін в освітній системі;

- удосконалення умов праці - створення комфортних та стабільних умов праці для педагогів, що включає в себе забезпечення необхідними ресурсами та устаткуванням;

- підтримка батьківської спільноти - забезпечення ефективної співпраці з батьками у процесі навчання та виховання для досягнення спільних цілей;

- розвиток педагогічних навичок - забезпечення можливостей для розвитку та вдосконалення педагогічних навичок та методик роботи з учнями;

- підтримка здоров'я та добробуту - забезпечення можливостей для підтримки фізичного та психологічного здоров'я педагогів у процесі їхньої професійної діяльності.

Вирішення проблем, з якими стикаються педагоги в умовах сучасної освітньої політики, може призвести до наступних позитивних наслідків та сприяти покращенню якості освіти:

- підвищення якості освіти: розв'язання проблем, таких як недостатнє фінансування або відсутність доступу до новітніх технологій, може покращити якість навчання та виховання;

- покращення умов праці: розв'язання проблем зі зниженням заробітної плати або її нестабільністю може створити комфортніші умови праці для педагогів;

- збільшення мотивації: вирішення проблем, пов'язаних з недооцінкою ролі педагогів або невизнанням їхніх досягнень, може збільшити мотивацію працювати ефективніше;

- розвиток професійних навичок: вирішення проблем, пов'язаних з відсталістю у підходах до навчання або недостатньою підтримкою для професійного розвитку, може допомогти педагогам розвивати свої професійні навички;

- підвищення авторитету: вирішення проблем, які виникають через відсутність визнання та підтримки від громадськості, може підвищити авторитет педагогічної спільноти;

- сприяння розвитку особистості: забезпечення педагогам підтримки та розвитку може сприяти їхньому власному розвитку та зростанню як фахівців.

До реалізації завдань освітньої політики майбутніх педагогічних працівників слід готувати ще в процесі їх навчання у закладах вищої освіти. З цією метою [10]:

- програми підготовки педагогічних кадрів повинні відповідати сучасним вимогам освітньої політики, включати в себе вивчення сучасних педагогічних технологій, інноваційних методик та підходів;

- заклади вищої освіти повинні забезпечувати можливості для постійного підвищення кваліфікації педагогічних працівників, ознайомлення з новими тенденціями та методиками навчання;

- важливо забезпечити можливість стажування та практичних занять для студентів та викладачів у реальних умовах освітнього процесу;

- сприяти участі педагогічних працівників у наукових дослідженнях, конференціях та проєктах, що стосуються сучасних освітніх тенденцій;

- сприяти впровадженню та розвитку інноваційних підходів у навчальний процес, що дозволить майбутнім педагогам краще відповідати вимогам освітньої політики;

- підготовка педагогічних кадрів повинна сприяти розвитку міжпредметних зв'язків та інтеграції знань для більш ефективної реалізації освітніх стратегій та програм.

Висновки та перспективи подальших досліджень. У змінному та динамічному світі сучасної освітньої політики педагогічна діяльність відіграє ключову роль у досягненні стратегічних цілей суспільства. Вона є не лише процесом передачі знань та виховання, а й механізмом формування цінностей, розвитку особистості та підготовки до життя у сучасному світі. Освітня політика впливає на умови та можливості педагогічної діяльності, визначає її стратегічні напрямки та цілі. У цьому контексті педагоги мають адаптуватися до нових вимог та тенденцій у сфері освіти, використовувати інноваційні методи навчання та виховання, сприяти розвитку учнів у всіх аспектах їхньої особистості.

Однак педагоги також стикаються з низкою проблем, таких як недостатня фінансова підтримка, недостатність ресурсів, виклики глобалізації та цифрової трансформації, які ускладнюють їхню роботу. Для вирішення цих проблем та досягнення успіху в педагогічній діяльності важливо забезпечити підтримку від управління та

суспільства, постійно підвищувати свій професійний рівень, використовувати новітні методи та технології, сприяти розвитку критичного мислення та творчих здібностей учнів. Таким чином, педагогічна діяльність у контексті сучасної освітньої політики має велике значення для суспільства та вимагає від

Список використаних джерел:

1. Білан Л. Професійна педагогічна діяльність / Л. Білан // Наукові записки Ніжинського державного університету ім. Миколи Гоголя. Серія «Психолого-педагогічні науки». - 2013. - № 1. - С. 8-11.
2. Гусак І. В. Аналіз державної кадрової політики в галузі освіти / І. В. Гусак // Ефективність державного управління. - 2013. - № 36. - С.294-304.
3. Ісаєва О. Вектор реформування вищої освіти в умовах глобалізації / О. Ісаєва // Молодь і ринок. - 2021. - № 78. - С. 29-32.
4. Корсак К. Освіта, суспільство, людина в ХХІ столітті: інтегрально-філософський аналіз : монографія / К. Корсак. - Ніжин : Вид-во НДПУ ім. М. Гоголя, 2004. - 224 с.
5. Мусієнко І. І. Освітня політика як орієнтир людського розвитку України [Електронний ресурс] / І. І. Мусієнко // Держ. управління: удосконалення та розвиток. - 2010. - № 2. - Режим доступу : <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=336> (дата звернення 17.04.2024р.)
6. Ольшанська О. В. Сучасні вектори розвитку освітніх процесів у закладах вищої освіти / О. В. Ольшанська, В. М. Павленко // Проблеми інтеграції освіти, науки та бізнесу в умовах глобалізації : матеріали 3-ї Міжнар. наук.-прак. конф., 8 жовт. 2021 р. – Київ : КНУТД, 2021. - С. 62-64.
7. Осмоловська А. О. Сучасні тенденції та виклики щодо формування освітньої політики України / А. О. Осмоловська // Політичне життя. - 2017. - № 4. - С.70-74.
8. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 р. - Відомості Верховної Ради (ВВР). - 2017. - № 38-39. - С. 380.
9. Про схвалення Стратегії розвитку вищої освіти в Україні на 2022-2032 роки [Електронний ресурс] : Розпорядження Каб. М-в України від 23.02.22 р. № 286-р. - Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/286-2022-%D1%80#Text> (дата звернення 17.04.2024р.)
10. Професійна педагогічна освіта: інноваційні технології та методики : монографія / за ред. О. А. Дубасенюк. - Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2009. - 564 с.
11. Семенець С. П. Педагогічна діяльність у розвивальній професійно-педагогічній освіті / С. П. Семенець // Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. - 2013. - Вип. 1. - С. 36-39.
12. Хатунцева С. М. Педагогічні умови адаптації викладача-початківця до професійно-

педагогів постійного розвитку та адаптації до змін, що відбуваються в освіті та суспільстві. Перспективами подальшого дослідження є вивчення процесу формування основ педагогічної діяльності у студентів економічних спеціальностей (майбутніх педагогів) закладів вищої освіти.

педагогічної діяльності у вищому навчальному закладі : дис... канд. пед. наук: 13.00.04 / С. М. Хатунцева ; Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. - Харків, 2005. - 204 с.

13. Чернов М. М. Педагогічна вища освіта України 2022-2026 рр.: вектори розвитку [Електронний ресурс] / М. М. Чернов, Л. М. Конопляник, Ю. Ю. Прищупа // Академічні Візії. - 2023. - №15. - Режим доступу : <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/110> (дата звернення 17.04.2024р.)

References

1. Bilan, L 2013, 'Profesiina pedahohichna diialnist' [Professional pedagogical activity], *Naukovi zapysky Nizhynskoho derzhavnoho universytetu im. Mykoly Hoholia. Seriiia «Psykhologo-pedahohichni nauky»*, no 1, Pp. 8-11.
2. Husak, IV 2013, 'Analiz derzhavnoi kadrovoi polityky v haluzi osvity' [Analysis of the state personnel policy in the field of education], *Efektivnist derzhavnoho upravlinnia*, no 36, Pp. 294-304.
3. Isaieva, O 2021, 'Vektor reformuvannia vyshchoi osvity v umovakh hlobalizatsii' [The vector of higher education reform in the context of globalization], *Molod i rynek*, no 7-8, P. 29-32.
4. Korsak, K 2004, *Osvita, suspilstvo, liudyna v XXI stolitti: intehrarno-filosofskiy analiz* [Education, Society, and Individual in the 21st Century: An Integral Philosophical Analysis], Vyd-vo NDPU im. M. Hoholia, Nizhyn.
5. Musiienko, II 2010, 'Osvitnia polityka yak oriientyr liudskoho rozvytku Ukrainy' [Education policy as a guideline for human development in Ukraine], *Derzh. upravlinnia: udoskonalennia ta rozvytok*, no 2,
6. Olshanska, OV & Pavlenko, VM 2021, 'Suchasni vektory rozvytku osvitnikh protsesiv u zakladakh vyshchoi osvity' [Modern vectors of development of educational processes in higher education institutions], *Problemy intehratsii osvity, nauky ta biznesu v umovakh hlobalizatsii: Materialy III Mizhnar. nauk.-prak. konf., 8 zhovtnia 2021 r*, KNUVD, Kyiv.
7. Osmolovska, AO 2017, 'Suchasni tendentsii ta vyklyky shchodo formuvannia osvitnoi polityky Ukrainy' [Current Trends and Challenges in the Formation of Educational Policy in Ukraine], *Politychne zhyttia*, no 4, Pp. 70-74.
8. Prezydent Ukrainy 2017, *Zakon Ukrainy Pro osvitu vid 05.09.2017 No 2145-VIII*, [On education:

Law of Ukraine of 05.09.2017 No 2145-VIII] viewed 10.04.2024 <<http://ru.osvita.ua/legislation/law/2231/>>.

9. Kabinet Ministriv Ukrainy 2022, Pro skhvalennia Stratehii rozvytku vyshchoi osvity v Ukraini na 2022-2032 roky [*On approval of the Strategy for the Development of Higher Education in Ukraine for 2022-2032*] Rozporiadzhennia vid 23.02.22 № 286-r. viewed 17.04.2024 <<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/286-2022-%D1%80#Text>>.

10. Dubaseniuk, OA (ed) 2009, *Profesiina pedahohichna osvita: innovatsiini tekhnologii ta metodyky* [*Professional Teacher Education: Innovative Technologies and Methods*], Vyd-vo ZhDU im. I. Franka, Zhytomyr.

11. Semenets, SP 2013, 'Pedahohichna diialnist u rozvyvalnii profesiino-pedahohichnii osviti' [*Pedagogical Activity in Developmental Professional*

and Pedagogical Education], *Visnyk Zhytomyrskoho derzhavnoho universytetu imeni Ivana Franka*, iss 1, Pp. 36-39.

12. Khatuntseva, SM 2005, 'Pedahohichni umovy adaptatsii vykladacha-pochatktivtsia do profesiino- pedahohichnoi diialnosti u vyshchomu navchalnomu zakladi' [*Pedagogical Conditions of Beginning Teacher's Adaptation to Professional and Pedagogical Activity in Higher Education Institution*], kand. ped. n. thesis, Kharkivskiyi natsionalnyi pedahohichnyi un-t im. H.S.Skovorody, Kharkiv.

13. Chernov, MM, Konoplianyk, LM & Pryshupa, YuYu 2023, 'Pedahohichna vyshcha osvita Ukrainy 2022-2026 rr.: vektory rozvytku' [*Pedagogical Higher Education in Ukraine 2022-2026: Vectors of Development*], *Akademichni Vizii*. no 15.

Стаття надійшла до редакції 28.04.2024 р.